

**VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU
OBCE VRCHY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

ZADAVATEL ÚP:
ZPRACOVATEL ÚP:
ZPRACOVATEL VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽP:
AUTORIZOVANÁ OSOBA:

MĚSTO ODRY
ING. ARCH. PAVEL KLEIN
EKOTOXA s.r.o.
MGR. ZDENĚK FRÉLICH

DUBEN 2017

© **EKOTOXA s.r.o.**

Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
č. autorizace - 39949/ENV/14

Mgr. Pavla Škarková, DiS.

Mgr. Miroslava Baranová

Mgr. Tomáš Mühr

Obsah

1.	STRUČNÉ SHRNTÍ OBSAHU A HLAVNÍCH CÍLŮ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE, VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.....	7
1.1	PŘEDMĚT ŘEŠENÍ NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU	7
1.2	HLAVNÍ CÍLE PŘEDLOŽENÉHO NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU A VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM	7
2.	ZHODNOCENÍ VZTAHU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI	8
2.1	STÁTNÍ POLITIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	8
2.2	STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ČR	10
2.3	POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY, AKTUALIZACE Č. 1	13
2.4	ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE	13
2.5	DALŠÍ STRATEGICKÉ DOKUMENTY	15
2.5.1	<i>Koncepce strategie ochrany přírody Moravskoslezského kraje.....</i>	<i>15</i>
2.5.2	<i>Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje.....</i>	<i>16</i>
2.5.3	<i>Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje.....</i>	<i>16</i>
2.5.4	<i>Plán oblasti povodí Odry.....</i>	<i>17</i>
2.5.5	<i>Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Moravskoslezsko - CZ08Z.....</i>	<i>17</i>
3.	ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLA UPLATNĚNA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	18
3.1	STRUČNÁ ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	18
3.1.1	<i>Základní geografické charakteristiky.....</i>	<i>18</i>
3.1.2	<i>Klimatické podmínky.....</i>	<i>18</i>
3.1.3	<i>Geologický a geomorfologický profil území</i>	<i>18</i>
3.2	VODSTVO A VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	20
3.2.1	<i>Povrchové vody.....</i>	<i>20</i>
3.2.1.1	<i>Hydrologicky chráněná území</i>	<i>20</i>
3.2.2	<i>Zásobování pitnou vodou.....</i>	<i>20</i>
3.2.3	<i>Čištění odpadních vod.....</i>	<i>21</i>
3.3	OVZDUŠÍ A HLUK	21
3.3.1	<i>Imise.....</i>	<i>21</i>
3.3.1.1	<i>Úroveň znečištění ovzduší.....</i>	<i>21</i>
3.3.2	<i>Hluk.....</i>	<i>22</i>
3.4	OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY	23
3.4.1	<i>Biogeografické členění.....</i>	<i>23</i>
3.4.2	<i>Chráněná území</i>	<i>23</i>
3.4.3	<i>Územní systém ekologické stability.....</i>	<i>24</i>
3.5	ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A LESY	25
3.5.1	<i>Půdní fond.....</i>	<i>25</i>
3.5.2	<i>Lesní porosty.....</i>	<i>26</i>
3.6	KULTURNĚ, HISTORICKY A ARCHEOLOGICKY CENNÉ OBJEKTY A ÚZEMÍ	27
3.6.1	<i>Základní historické charakteristiky obce</i>	<i>27</i>
3.6.2	<i>Kulturní a architektonické hodnoty.....</i>	<i>27</i>
4.	CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY	28
5.	SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI	29

6.	ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ NAVRHOVANÝCH VARIANT ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE.....	30
7.	POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů a jejich zhodnocení. SROZUMITELNÝ POPIS POUŽITÝCH METOD VYHODNOCENÍ VČETNĚ JEJICH OMEZENÍ.....	31
7.1	POPIS POUŽITÉ METODY HODNOCENÍ.....	31
7.2	POPIS VLIVŮ NÁVRHOVÝCH PLOCH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	31
7.2.1	<i>Plochy bydlení – bydlení v rodinných domech čisté (BC), venkovské (BV) a v bytových domech (BH)</i>	<i>31</i>
7.2.2	<i>Plochy rekreace – plochy staveb pro rodinnou rekreaci (RI).....</i>	<i>35</i>
7.2.3	<i>Plochy technické infrastruktury – plochy technické infrastruktury (TI), plochy dopravní infrastruktury (DI)</i>	<i>35</i>
7.2.4	<i>Koridor dopravní infrastruktury (DK1).....</i>	<i>35</i>
7.2.5	<i>Plochy veřejných prostranství a plochy veřejné zeleně – plochy veřejných prostranství (PV), plochy veřejné zeleně (ZV) a plochy soukromé a vyhrazené zeleně (ZS).....</i>	<i>36</i>
7.2.6	<i>Plochy přestavby.....</i>	<i>37</i>
7.2.7	<i>Kumulativní a synergické vlivy.....</i>	<i>38</i>
8.	POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	39
9.	ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DO ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU VARIANT ŘEŠENÍ.....	40
10.	NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	41
11.	NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA MINIMALIZACE NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	42
12.	NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ.....	43
12.1	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ.....	43
13.	PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	44

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1: LOŽISKA A PROGNÓZNÍ ZDROJE – OSTATNÍ PROGNÓZNÍ ZDROJE (ČGS).....	19
OBRÁZEK 2: HYDROLOGICKÁ POVODÍ 4. ŘÁDU (VÚV TGM).....	20
OBRÁZEK 3: INTENZIVNÍ DOPRAVA NA PRŮTAHU OBCÍ.....	23
OBRÁZEK 4: SKLADEBNÉ PRVKY ÚSES UVEDENÉ V ZÁSADÁCH ÚZEMNÍHO ROZVOJE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE (ATELIER T-PLAN, S.R.O., 2010)	24
OBRÁZEK 5: PODÍL JEDNOTLIVÝCH PLOCH VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ V OBCI VRCHY (HA) (ČÚZK, k 19. 2. 2017).....	25
OBRÁZEK 6: TŘÍDY OCHRANY ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY (VÚMOP)	26
OBRÁZEK 7: ARCHEOLOGICKÉ UKAZATELE (NPÚ)	27
OBRÁZEK 8: NAVRŽENÁ PLOCHA BYDLENÍ Z1	32
OBRÁZEK 9: NAVRŽENÁ PLOCHA BYDLENÍ Z2	33
OBRÁZEK 10: NAVRŽENÁ PLOCHA BYDLENÍ Z3A, B	34
OBRÁZEK 11: NAVRŽENÁ PLOCHA Z18	37

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1: TEMATICKÉ OBLASTI A PRIORITY STÁTNÍ POLITIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	8
TABULKA 2: ZÁKLADNÍ KLIMATICKÉ CHARAKTERISTIKY	18
TABULKA 3: PROCENTO PLOCHY ÚZEMÍ SO ORP ODRY, NA KTERÉM BYL PŘEKROČEN IMISNÍ LIMIT	22
TABULKA 4: VÝMĚRA JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ POZEMKŮ V [HA]	25

1. STRUČNÉ SHRNUÍ OBSAHU A HLAVNÍCH CÍLŮ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE, VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1.1 PŘEDMĚT ŘEŠENÍ NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU

Zastupitelstvo obce Vrchy dne 31. března 2009 rozhodlo v souladu s ust. § 44 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, usnesením z 12. veřejného zasedání zastupitelstva Obce Vrchy, o pořízení nového územního plánu obce Vrchy.

Na základě stanoviska Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 9. 8. 2016, zn: MSK 92260/2016, Sp. zn.: ŽPZ/20277/2016/Ham je ÚP Vrchy **nutno posoudit** podle § 10i zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

1.2 HLAVNÍ CÍLE PŘEDLOŽENÉHO NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU A VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Hlavní cíle řešení nového územního plánu:

- vytvoření předpokladů pro harmonický rozvoj obecního organismu při respektování kvality životního prostředí, podmínek pro příznivý hospodářský rozvoj sídla, soudržnost společenství obyvatel území, historických hodnot a stávajících kulturních hodnot, kdy nově navržené řešení má vést ke zlepšení stavu ve všech složkách procesu urbanizace,
- stanovení účelného využití a prostorového uspořádání území obcí pro vytvoření nejvhodnější urbanistické a organizační skladby funkčních zón s ohledem na identitu, tradici a historii území, jeho hodnoty a nové společensko-ekonomické podmínky;
- stanovení urbanistických, architektonických a estetických požadavků na využívání a prostorové uspořádání území,
- vymezení územního systému ekologické stability a vymezení veřejné infrastruktury, veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a asanací, vymezení limitů využití území.

V rámci posouzení vlivů na životní prostředí byl porovnán soulad navržených cílů a záměrů územně plánovací dokumentace s následujícími koncepčními materiály vztahujícími se k danému území:

- Státní politika životního prostředí pro období 2012-2020
- Strategie udržitelného rozvoje ČR
- Politika územního rozvoje České republiky, Aktualizace č. 1
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje
- Koncepce strategie ochrany přírody Moravskoslezského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje
- Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje
- Plán oblasti povodí Odry/Plán dílčího povodí Horní Odry
- Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Moravskoslezsko - CZ08Z

Návrhu územního plánu Vrchy je s výše uvedenými dokumenty v souladu, podrobnější vyhodnocení je předmětem následující kapitoly a Odůvodnění.

2. ZHODNOCENÍ VZTAHU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

2.1 STÁTNÍ POLITIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V roce 2013 byla schválena nová Státní politika životního prostředí (SPŽP) pro období 2012-2020, z níž hlavní požadavky uvádíme níže.

SPŽP je zásadní referenční dokument pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí. Z tohoto důvodu jsou zde informace o zaměření SPŽP rozvedeny mnohem podrobněji než u dalších navazujících dokumentů.

Hlavním cílem SPŽP je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice (ČR), výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

SPŽP je zaměřena na tyto tematické oblasti:

- Ochrana a udržitelné využívání zdrojů včetně ochrany přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí.
- Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší s cílem snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů změny klimatu na území ČR, snížení úrovně znečištění ovzduší a podpory efektivního a vůči přírodě šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor.
- Ochrana přírody a krajiny spočívající především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech.
- Bezpečné prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze, apod.), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik.

Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto zřetele je SPŽP průřezovou politikou, která musí být s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována. Územně plánovací dokumentace by měla být s hlavními cíli a prioritami v souladu také. Dále jsou zde vymezeny čtyři tematické oblasti a dílčí priority (cíle).

Tabulka 1: Tematické oblasti a priority Státní politiky životního prostředí

Tematická oblast	Priorita
1) Ochrana a udržitelné využívání zdrojů	1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
	1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin.
	1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí
2) Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší	2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny
	2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší
	2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie

Tematická oblast	Priorita
3) Ochrana přírody a krajiny	3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny
	3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot
	3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech
4) Bezpečné prostředí	4.1 Předcházení rizik
	4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami.

Pro každou z těchto oblastí je stanovena řada priorit, dílčích cílů a opatření, které by tyto cíle měly naplňovat.

Dílčí cíle jsou pro jednotlivé oblasti a priority uvedeny zde – pouze některé z nich jsou ovlivnitelné v rámci územního plánování:

- 1.1.1 Zajištění realizace Programů monitoringu povrchových a podzemních vod pro vyhodnocení všech opatření prováděných podle Rámcové směrnice o vodní politice, jako základního nástroje pro vyhodnocení jejich efektivity
- 1.1.2 Dosažení alespoň dobrého ekologického stavu nebo potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod, dosažení dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a zajištění ochrany vod v chráněných územích vymezených dle Rámcové směrnice o vodní politice
- 1.2.1 Snížit podíl skládkování na celkovém odstraňování odpadů
- 1.2.2 Zvyšování materiálového a energetického využití komunálních odpadů a odpadů podobných komunálním
- 1.2.3 Předcházet vzniku odpadů
- 1.3.1 Omezovat trvalý zábor zemědělské půdy a podložních hornin
- 1.3.2 Snižovat ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí
- 1.3.3 Omezovat a regulovat kontaminaci a ostatní degradaci půdy a hornin způsobenou lidskou činností
- 1.3.4 Sanovat kontaminovaná místa, včetně starých ekologických zátěží a lokalit zatížených municí, náprava ekologických škod
- 1.3.5 Zahlazovat a předcházet následkům po hornické činnosti a těžbě nerostných surovin
- 2.1.1 Zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu
- 2.1.2 Snížení emisí skleníkových plynů v rámci EU ETS o 21 % a omezení nárůstu emisí mimo EU ETS na 9 % do roku 2020 oproti úrovni roku 2005
- 2.2.1 Zlepšit kvalitu ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržet kvalitu v územích, kde imisní limity nejsou překračovány.
- 2.2.2 Plnit národní emisní stropy platné od roku 2010 a snížit celkové emise oxidu siřičitého (SO₂), oxidů dusíku (NO_x), těkavých organických látek (VOC) a amoniaku (NH₃) a jemných prachových částic (PM_{2,5}) do roku 2020 ve shodě se závazky ČR.
- 2.2.3 Udržet emise těžkých kovů a persistentních organických látek pod úrovní roku 1990 a dále je snižovat.
- 2.3.1 Zajištění 13% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie k roku 2020

- 2.3.2 Zajištění 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k roku 2020 při současném snížení emisí NO_x, VOC a PM_{2,5} z dopravy
- 2.3.3 Zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 (pozn. pro EU jako celek se jedná o 20%)

- 3.1.1 Zvýšení ekologické stability krajiny
- 3.1.2 Obnova vodního režimu krajiny
- 3.1.3 Omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny
- 3.1.4 Udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření

- 3.2.1 Zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a krajiny
- 3.2.2 Omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť
- 3.2.3 Omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu

- 3.3.1 Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury
- 3.3.2 Posílení regenerace brownfields s pozitivním vlivem na kvalitu prostředí v sídlech
- 3.3.3 Zajistit šetrné hospodaření s vodou v sídelních útvarech

- 4.1.1 Předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, skalní řícení, eroze, silný vítr, emanace radonu a metanu)
- 4.1.2 Předcházení vzniku antropogenních rizik

- 4.2.1 Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí

2.2 STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ČR

Strategie udržitelného rozvoje ČR byla zpracována v roce 2004 a zabývá se především časovým obzorem roku 2014, řada cílů však má přesah dlouhodobější – do r. 2030. Strategie by měla být konsenzuálním rámcem pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (sektorových politik či akčních programů). Měla by být důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.

Strategické a dílčí cíle a nástroje jsou zde formulovány tak, aby co nejvíce omezovaly nerovnováhu ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti. Směřují k zajištění co nejvyšší dosažitelné kvality života pro současnou generaci a k vytvoření předpokladů pro kvalitní život generací budoucích. K tomu směřují následující **strategické cíle**:

- udržet stabilitu ekonomiky a zajistit její odolnost vůči negativním vlivům;
- podporovat ekonomický rozvoj respektující kapacitu únosnosti životního prostředí a zajišťující udržitelné financování veřejných služeb (udržitelnou ekonomiku);
- rozvíjet a všestranně podporovat ekonomiku založenou na znalostech a dovednostech a zvyšovat konkurenceschopnost průmyslu, zemědělství a služeb;
- zajišťovat na území ČR dobrou kvalitu všech složek životního prostředí a fungování jejich základních vazeb a harmonické vztahy mezi ekosystémy, v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR tak, aby mohlo být předáno příštím generacím, a zachovat a nesnižovat biologickou rozmanitost;

- systematicky podporovat recyklaci, včetně stavebních hmot (snižující exploataci krajiny a spotřebu importovaných surovin);
- minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného;
- zajišťovat ochranu neobnovitelných přírodních zdrojů (včetně zemědělského půdního fondu);
- zachovat strategickou potravinovou soběstačnost ČR;
- obhajovat a prosazovat národní zájmy ČR v rámci nejširších mezinárodních vztahů, významných mezinárodních organizací i v rámci bilaterálních vztahů;
- dosáhnout splnění mezinárodních závazků ČR v oblasti udržitelného rozvoje;
- přispívat k řešení klíčových globálních problémů udržitelného rozvoje;
- udržet stabilní stav počtu obyvatel ČR a postupně zlepšovat jeho věkovou strukturu;
- trvale snižovat nezaměstnanost na míru odpovídající ekonomicko-sociálnímu motivování lidí k zapojování do pracovních aktivit;
- podporovat rozvoj lidských zdrojů a dosáhnout maximální sociální soudržnosti;
- zajistit stálý růst úrovně vzdělanosti ve společnosti, včetně vzdělanosti v kultuře, a tím zajišťovat konkurenceschopnost české společnosti;
- rozvíjet etické hodnoty v souladu s evropskými kulturními tradicemi;
- udržet vhodné formy rozmanitosti kultur, života venkova a aglomerací. Zajistit kulturní diverzitu a diverzitu životního stylu. Zajistit rovnoprávnost komunit, dosažitelnost služeb dle jejich rozdílných životních potřeb a priorit;
- zpřístupňovat kulturu všem lidem zejména s ohledem na to, že kultura je základní součástí společnosti založené na znalostech a rozvojovým faktorem;
- podporovat udržitelný rozvoj obcí a regionů;
- podporovat rozvoj veřejných služeb a sociální infrastruktury;
- umožňovat účast veřejnosti na rozhodování a tvorbě strategií ve věcech týkajících se udržitelného rozvoje a vytvářet co nejširší konsenzus při přechodu k udržitelnému rozvoji;
- bránit posilování možností lobbistických a aktivistických skupin vydávat své partikulární zájmy za zájmy udržitelného rozvoje a takto odůvodněné je prosazovat proti zájmům celku;
- zvyšovat efektivnost výkonu a zlepšovat činnost veřejné správy v souladu s požadavky udržitelného rozvoje;
- přijímat opatření při zajišťování vnější a vnitřní bezpečnosti, která by odrážela požadavky ochrany před mezinárodními konflikty a měnící se formy kriminality, včetně mezinárodního zločinu a zejména terorismu.

Pro oblast environmentálního pilíře stanovuje SUR tři strategické cíle, jež by měly být naplňovány dílčími cíli:

1. Zajistit na území ČR co nejlepší kvalitu všech složek životního prostředí, dále ji postupně zvyšovat a vytvářet tak podmínky pro postupnou regeneraci krajiny, pro minimalizaci až eliminaci rizik pro lidské zdraví a pro postupnou regeneraci živé přírody. Zároveň v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR. Dílčí cíle pro jednotlivé složky ŽP jsou uvedeny níže (zkráceno):

- **Ochrana ovzduší** - dosáhnout a dále nepřekračovat imisní limity stanovené pro všechny kategorie látek znečišťujících ovzduší a dosáhnout a dále nepřekračovat národní emisní stropy, stanovené pro látky znečišťující ovzduší.

- **Ochrana vod** - dosáhnout a udržet dobrý chemický a ekologický stav povrchových vod a vodních ekosystémů a dobrý chemický a kvantitativní stav podzemních vod. Podporovat rozvoj infrastruktury v oblasti dodávky kvalitní pitné vody a nakládání s městskými odpadními vodami.
- **Ochrana půdy** - zastavit nadměrný přísun živin a dalších znečišťujících látek do půdního horizontu a dosáhnout limitních požadavků na obsah nežádoucích látek, provést opatření k zabránění kontaminace půd ze starých ekologických zátěží, zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí a před zbytečnými zábory pro nezemědělské a nelesní účely.
- **Ochrana lesů** - zlepšovat druhovou skladbu i věkovou a prostorovou strukturu lesů s cílem blížít se postupně přírodě blízkému stavu, resp. stavu umožňujícímu lesním ekosystémům vykonávat všechny jejich přirozené ekologické funkce a podporovat mimoprodukční funkce lesa.
- **Zemědělství** - soustavně snižovat podíl orné půdy ve prospěch trvalých travních porostů. Prosazovat extenzivní principy ekologického zemědělství. Rovnováhou mezi produkčními a mimoprodukčními funkcemi zajišťovat kulturní krajinu. Nevyužívaným a z tohoto hlediska neperspektivním částem zemědělské půdy navracet jejich ekologické funkce.
- **Nakládání s odpady** – omezovat množství vznikajících odpadů, jejich nebezpečné vlastnosti a zajistit maximální materiálové a energetické využití odpadů. Míra materiálového využití komunálního odpadu by měla do roku 2010 dosáhnout schváleného cíle 50 %.
- **Péče o krajinu** - realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; posilování retenční schopnosti krajiny.
- **Urbanizovaná území** - omezit znečištění ovzduší a hlukovou zátěž i s akcentem na kvalitu vnitřního prostředí budov; k tomu by mělo přispět i usměrňování dopravy. V oblasti územního plánování regulovat nepřiměřený růst městských aglomerací (*urban sprawl*) a při tvorbě územních plánů obcí dbát na větší podíl městské zeleně a vytvářet klidové zóny.
- **Nakládání s přírodními zdroji** - minimalizovat materiální a energetické nároky na výrobky a služby, minimalizovat vstupy neobnovitelných zdrojů a maximálně využívat obnovitelných zdrojů.
- **Ochrana biologické a krajinné rozmanitosti** - v rámci územního plánování podporovat rozvoj přírodní a krajinné infrastruktury včetně posilování retenční schopnosti krajiny a prostřednictvím vhodných opatření aktivně chránit cenné části území.
- **Staré ekologické zátěže** – **postupně odstraňovat** a využít rozvojový potenciál zdevastovaných či nevyužívaných zastavěných ploch (*brownfields*).

2. Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a postupně dosáhnout oddělení ekonomického růstu od nárůstu negativních dopadů na životní prostředí (*decoupling*).

- **Výroba a spotřeba energie** - zvyšovat efektivnost a využívat efektivní formy úspor energie a zajišťovat vhodný poměr spotřeby primárních energetických zdrojů s důrazem na zdroje obnovitelné.
- **Průmyslová výroba** - snižovat spotřebu primárních surovin a nahrazovat ji spotřebou druhotných surovin a separovaných odpadů. Podporovat uzavřené výrobní a spotřební cykly, vývoj a aplikaci nízkoemisních, nízkoodpadových a energeticky nenáročných technologií (nejlepších dostupných technik) a veškeré ekonomické aktivity s nízkými materiálními vstupy a s vysokou přidanou hodnotou s cílem soustavně zvyšovat jejich podíl na ekonomické produkci. Podporovat výrobu ekologicky šetrných výrobků a výrobků z obnovitelných surovin a materiálově využitelných odpadů.
- **Výstavba dopravní infrastruktury** - minimalizovat nutné zábory území a technickými opatřeními omezovat vliv liniových staveb na složky životního prostředí (již v přípravných stádiích).
- **Strategické plánování** - omezovat prostorovou a přepravní náročnost na úrovni státu, krajů a obcí.
- **Územní plánování** - při pořizování územních plánů dbát na přednostní využívání stávajících příp. opuštěných, již dříve využívaných ploch (*brownfields*) a vymezovat Územní systém ekologické stability.

3. Přispívat, přiměřeně možnostem a významu ČR, k řešení evropských a globálních environmentálních problémů (zejména ohrožení změn klimatu a ozónové vrstvy Země a úbytku biodiverzity).

- **Ochrana klimatu** - omezovat (zejména úsporami energie, včetně spotřeby paliv v dopravě, a využíváním obnovitelných zdrojů) emise skleníkových plynů.
- **Ochrana ozónové vrstvy Země** - nevyrábět a omezovat využití látek, které ji poškozují, a zajistit účinná opatření pro snížení jejich úniků ze stávajících zařízení, která je ještě obsahují. Zajištění znovuzískávání látek poškozujících ozónovou vrstvu z vyřazených použitých výrobků a zařízení, především za účelem zneškodnění těchto látek.
- **Ochrana ovzduší, vod a půdy** - omezovat spotřebu a vypouštění perzistentních organických polutantů a těžkých kovů, bioakumulativních látek a endokrinních disruptorů do životního prostředí.
- **Ochrana ekosystémů a stanovišť planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů** - zastavit jejich plošnou a prostorovou redukci a zachovat všechny jejich přirozené funkce.
- **Ochrana biologické rozmanitosti** - soustavně zvyšovat biologickou rozmanitost na všech třech jejích úrovních (genové, druhové a ekosystémové).

Územně plánovací dokumentace obcí by měla být se Strategií udržitelného rozvoje ČR v souladu. Toto je předmětem dalšího hodnocení.

2.3 POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY, AKTUALIZACE Č. 1

Politiku územního rozvoje pořizuje Ministerstvo pro místní rozvoj. V současnosti platným dokumentem je Politika územního rozvoje ve znění Aktualizace č. 1 schválena roku 2014. PÚR je nadřazeným dokumentem pro Zásady územního rozvoje krajů a územně plánovací dokumentaci obcí. Politika územního rozvoje ČR je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci ve stavebním zákoně obecně uváděných úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území.

Návrh územního plánu obce Vrchy je v souladu s Politikou územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizace č.1, schválenou usnesením vlády ČR dne 1.12.2014 pod č. 993 (dále jen PUR ČR).

Území ORP Odry je součástí rozvojové osy **OS10**. Ta je zpřesněna v rámci ZÚR Moravskoslezského kraje a obec Vrchy se nachází mimo tuto rozvojovou osu.

Podrobněji je soulad návrhu ÚP Vrchy s Politikou územního rozvoje ČR popsán v rámci Odůvodnění.

2.4 ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje vydalo Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje dne 22. 12. 2010 usnesením č. 16/1426 a nabyly účinnosti dne 4. 2. 2011. Dnem nabytí účinnosti Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, tj. dnem 4. 2. 2011 pozbyly platnosti Územní plány velkých územních celků (ÚP VÚC Beskydy, Jeseníky, Opava a Ostrava – Karviná).

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje stanovují priority územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území. Priority se stanovují s cílem vytvořit vyvážený vztah podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. V souladu s tímto stanovují priority pro oblast životního prostředí, které jsou pro oblast zpracování ÚP obcí v oblastech

ochrany ovzduší, ochrany vod, ochrany půdy a zemědělství, ochrany lesů, nakládání s odpady, péče o krajinu a oblasti těžby nerostných surovin. Priority jsou základním východiskem pro zpracování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů na úrovni kraje i obcí a pro rozhodování o změnách v území. Z hlediska oblasti životního prostředí jsou zde uvedeny tyto vybrané priority:

- Regulace extenzivního rozvoje sídel včetně vzniku nových suburbánních zón, efektivní využívání zastavěného území, preference rekonstrukce nevyužívaných ploch a areálů před výstavbou ve volné krajině.
- Ochrana a zkvalitňování obytné funkce sídel a jejich rekreačního zázemí; rozvoj obytné funkce řešit současně s odpovídající veřejnou infrastrukturou. Podporovat rozvoj systémů odvádění a čištění odpadních vod.
- Vytváření podmínek pro postupné snižování zátěže obytného a rekreačního území hlukem a emisemi z dopravy a výrobních provozů.
- Při vymezování nových rozvojových aktivit zajistit udržení prostupnosti krajiny a zachování režimu povrchových a podzemních vod.
- Preventivní ochrana území před potenciálními riziky a přírodními katastrofami, s cílem minimalizovat rozsah případných škod na civilizačních, kulturních a přírodních hodnotách území kraje.

ZÚR dále upřesňují podmínky koncepce ochrany přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje, kde je definována koncepce ochrany přírodních hodnot, koncepce ochrany a využití nerostných surovin, koncepce ochrany kulturních a civilizačních hodnot.

Zásady územního rozvoje jsou jedním ze základních podkladů pro pořízení územního plánu. Níže jsou uvedeny základní informace, které se mohou týkat města Odry s ohledem na životní prostředí.

ZÚR dále upřesňuje územní podmínky koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území. Z nich uvádíme vybrané:

- Pro bydlení a občanskou vybavenost přednostně využívat rezervy v rámci zastavěného území, nové zastavitelné plochy vymezovat především v návaznosti na zastavěná území při zohlednění pohledové exponovanosti lokality a dalších podmínek ochrany přírodních a estetických hodnot krajiny.
- Chránit vymezené plochy a koridory pro ÚSES před změnami ve využití území, jejichž důsledkem je:
 - snížení stupně ekologické stability těchto ploch;
 - znemožnění budoucího založení vymezené skladebné části ÚSES nebo souvislé propojení biokoridorem v požadovaných prostorových parametrech.
- Podporovat opatření k posilování retenční schopnosti území, dbát na nenarušení režimu a jakosti zdrojů povrchových a podzemních vod, přírodních léčivých zdrojů a zdrojů minerálních vod.
- Minimalizovat zásahy do lesních porostů (zejména na území CHKO, přírodních parků a ve vodohospodářsky významných územích).
- Minimalizovat zábory nejkvalitnější zemědělské půdy v závislosti na konkrétních územních podmínkách.

ZÚR dále stanovují následující zásady a úkoly pro upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje kulturních hodnot území Moravskoslezského kraje:

- Stavby umisťovat přednostně mimo pohledově exponovaná území. (Tato podmínka se nevztahuje na umisťování staveb pro bydlení a občanskou vybavenost ve správním území obcí se statutem města.)

- Chránit historické architektonické a urbanistické znaky památkově chráněných sídel včetně jejich vnějšího obrazu.
- Při umístování staveb v okolí památkově chráněných území, areálů respektovat „genius loci“ daného místa, chránit místní kulturně historické dominanty, zejména sakrální a ostatní historické stavby.
- Chránit historické krajinné struktury (plužina, kamenice, kamenné zidky).

Obec neleží v rozvojové ose nebo rozvojové oblasti. Z uvedených ZÚR vyplývají pro řešení územního plánu následující podmínky, požadavky a rozvojové záměry, které je nutno řešením územního plánu Vrchy respektovat:

Územní rezerva záměru nadmístního významu – D501 I/57 – Březová – Fulnek, přeložka, dvoupruhová směrově nedělená silnice I. třídy.

Tato byla do územního plánu zapracována jako územní rezerva R1 - koridorem územní rezervy D501 pro umístění stavby I/57 Březová – Fulnek, přeložka. Do územního plánu je zapracován také koridor dopravní infrastruktury DK1 - Silnice I/57 Vrchy - obchvat obce, dle Technické studie „Silnice I/57 Vrchy – obchvat, technická studie“ zpracované firmou Dopravoprojekt Ostrava s.r.o., 11/2010.

Prvky územního systému ekologické stability (dále jen ÚSES) -RBC č. 270, RK 596.

Do územního plánu bylo zapracováno regionální biocentrum RBC Vršské a regionální biokoridor RK 596.

Podrobněji je soulad návrhu ÚP Vrchy se Zásadami územního rozvoje Moravskoslezského kraje popsán v rámci Odůvodnění.

2.5 DALŠÍ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

2.5.1 Koncepce strategie ochrany přírody Moravskoslezského kraje

Koncepci ochrany přírody pro území Moravskoslezského kraje zpracovala firma EKOTOXA s r.o. v roce 2005 a je rozdělena do tří základních částí – Analýza stávajícího stavu, Stanovení cílů ochrany přírody a krajiny a Management ochrany přírody a krajiny.

V části analytické jsou shrnuta dostupná data o jednotlivých složkách životního prostředí bezprostředně ovlivňujících zájmy hájené zákonem o ochraně přírody a krajiny. Druhá část představuje vlastní koncepční materiál s hlavními směry a cíli, které by měla ochrana přírody na úrovni Moravskoslezského kraje sledovat a naplňovat. Část třetí se zabývá způsobem řízení a realizace pro naplnění cílů obsažených v této strategii.

Hlavním cílem koncepce je stanovit systém pravidel a opatření pro ochranu přírody a vytváření ekologicky stabilní krajiny, při zachování biologické rozmanitosti a trvale udržitelného rozvoje. Dílčí cíle a principy koncepce ochrany přírody Moravskoslezského kraje vychází z cílů a principů Státního programu ochrany přírody a krajiny, dokumentu, schváleném usnesením vlády č. 415 ze dne 17. června 1998 a dále z provedené analýzy území. Hlavními cíli jsou:

- Vymezení ÚSES
- Realizace ÚSES
- Ochrana mokřadů
- Doplnění (zhodnocení) soustavy přírodních parků
- Spolupráce v oblasti ochrany přírody
- Likvidace vybraných invazních druhů na již zmapovaných lokalitách
- Obnova vodního režimu v krajině
- Koordinace registrace VKP

- Přehled o výskytu invazních druhů v MSK
- Vytvoření reprezentativní soustavy MZCHÚ
- Zajišťování managementu MZCHÚ (PP a PR)
- Záchraná centra a záchrané programy
- Přehled o výskytu zvláště chráněných druhů v MSK

Výše uvedené cíle jsou návrhem územního plánu Vrchy respektovány, respektive nejsou ve vzájemném rozporu.

2.5.2 Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území Moravskoslezského kraje (dále PRVK) jako základní koncepční dokument v oblasti vodohospodářské politiky byl zastupitelstvem Moravskoslezského kraje schválen v září 2004. Poslední aktualizace PRVK v době zpracování předkládaného dokumentu je ze dne 11. 12. 2014.

Cílem plánu je vytvoření podmínek pro zajištění žádoucí úrovně vodohospodářské infrastruktury na území Moravskoslezského kraje. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací navrhuje rozvoj zásobování pitnou vodou, odkanalizování a likvidaci odpadních vod spolu s časovým upřednostněním v jednotlivých lokalitách kraje s ohledem na vlastnické vztahy, možnosti financování a ekonomickou průchodnost navržených postupů.

Návrhy pro zájmové území obce uvedené v PRVK jsou uvedeny níže:

- **Vodovody**
 - Obec je v současné době zásobována vodovodem provozovaným Zemědělským družstvem Fulnek. Vodovod původně řešený pro zásobování zemědělské výroby v obci byl postupně rozšířen na celou obec. Původní zdroj vody z 60. let byl v roce 1989 přebudován. Byly vyvrtány dva vrty horní a dolní hl. 100 m s celkovou vydatností cca 1,5 - 2,0 l.s-1. Problémy s vydatností nejsou. Voda z horního vrtu je čerpána samostatným výtlačným řadem z PVC DN 80 dl. 250 m do zemní akumulace 36 m³m. Z vodojemu je vedena rozvodná síť. Na tento je připojen vrt dolní, který čerpá přímo do sítě.
 - Celková délka rozvodné sítě je 2 990 m. Voda není dosud hygienicky zabezpečena. Na vodovod je napojeno asi 80 % obyvatel a tento stav lze považovat prakticky za konečný.
- **Kanalizace**
 - Obec Vrchy nemá v současnosti vybudovaný systém veřejné kanalizace. Odpadní vody jsou po individuálním předčištění v septicích či žumpách vypouštěny přímo do potoka. Část rodinných domků má vybudovány bezodtokové jímky s následným vyvážením. Dešťové vody jsou odváděny příkopy a propustky přímo do potoka.
 - Vzhledem k velikosti zdroje znečištění doporučujeme ve výhledu do roku 2015 ponechat likvidaci odpadních vod stávajícím způsobem. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých nemovitostí lze využít stávající septiky či žumpy pro osazení malých domovních ČOV s vyústěním vyčištěných odpadních vod do povrchových příkopů příp. trativodů nebo přímo do potoka.

2.5.3 Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje

Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016 – 2026 byl schválen zastupitelstvem Moravskoslezského kraje dne 25. února 2016 usnesením č. 18/1834.

Plán představuje dlouhodobou strategii určující základní směr v nakládání s hlavními skupinami odpadů v zájmu splnění čtyř strategických cílů, kterými jsou:

- předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů
- minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí
- udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se evropské „recyklační společnosti“
- maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství

Návrh územního plánu není s výše uvedenou koncepcí v rozporu.

2.5.4 Plán oblasti povodí Odry

Vodstvo na území obce Vrchy náleží k povodí řeky Odry. Pro tuto oblast byl v roce 2009 zpracován Plán oblasti povodí Odry pro období let 2010 – 2015 (dále POP). Krom popisných informací a analýz z roku 2009 obsahuje taktéž návrhy opatření v tzv. listech opatření, které byly zpracovány pro témata „stav a ochrana vodních útvarů“ a „ochrana před povodněmi a vodní režim krajiny“. Jedná se o návrhy typu revitalizací vodních toků, snížení znečištění vod, regulací odběrů vody, zkapacitnění koryt, poldrů, inundačních hrází aj. Pro zájmové území zde nejsou navržena žádná opatření.

2.5.5 Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Moravskoslezsko - CZ08Z

Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Moravskoslezsko - CZ08Z byl schválen v dubnu roku 2016.

Cílem PZKO je do roku 2020 dosáhnout na celém území zóny CZ08Z Moravskoslezsko splnění imisních limitů daných zákonem o ochraně ovzduší v příloze č. 1 v bodě 1 až 3.

Cíl programu je stanoven tak, aby do roku 2020:

- došlo ke snížení koncentrací znečišťujících látek v ovzduší, aby kvalita ovzduší byla zlepšena tam, kde jsou imisní limity na území zóny překračovány.
- byla kvalita ovzduší udržena a zlepšována také tam, kde jsou současné koncentrace znečišťujících látek pod hodnotami imisních limitů.

Tyto cíle jsou v Programu dále podrobněji rozpracovány. Návrh územního plánu Vrchy není s výše uvedenými návrhy v kolizi.

3. ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLA UPLATNĚNA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

3.1 STRUČNÁ ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

3.1.1 Základní geografické charakteristiky

Obec Vrchy se nachází v Moravskoslezském kraji v okrese Nový Jičín a ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Odry. Leží cca 22 km severozápadně od Nového Jičína. Je tvořena jedním katastrálním územím (k. ú. Vrchy). Celková plocha obce činí 1 054 ha, žije zde 217 obyvatel (ČSÚ k 1. 1. 2016). Z turistického hlediska se celá oblast řadí do Poodří. Jejím nejvyšším bodem je severozápadně od obce ležící kopec Vrchy s kótou 546 m n. m. Hlavní dopravní spojnici v území tvoří silnice I/57 Nový Jičín – Krnov.

3.1.2 Klimatické podmínky

Území obce leží dle Quitta (1971)¹ v klimatické oblasti MT7.

Tabulka 2: Základní klimatické charakteristiky

Charakteristiky	Mírně teplá oblast MT7
Počet letních dnů	30 – 40
Počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	140 – 160
Počet mrazových dnů	110 – 130
Počet ledových dnů	40 – 50
Průměrná teplota v lednu ve °C	-2 až -3
Průměrná teplota v červenci ve °C	16 – 17
Průměrná teplota v dubnu ve °C	6 – 7
Průměrná teplota v říjnu ve °C	7 – 8
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	100 – 120
Srážkový úhrn ve vegetačním období v mm	400 – 450
Srážkový úhrn v zimním období v mm	250 – 300
Počet dnu se sněhovou pokrývkou	60 – 80
Počet dnu zamračených	120 – 150
Počet dnu jasných	40 – 50

3.1.3 Geologický a geomorfologický profil území

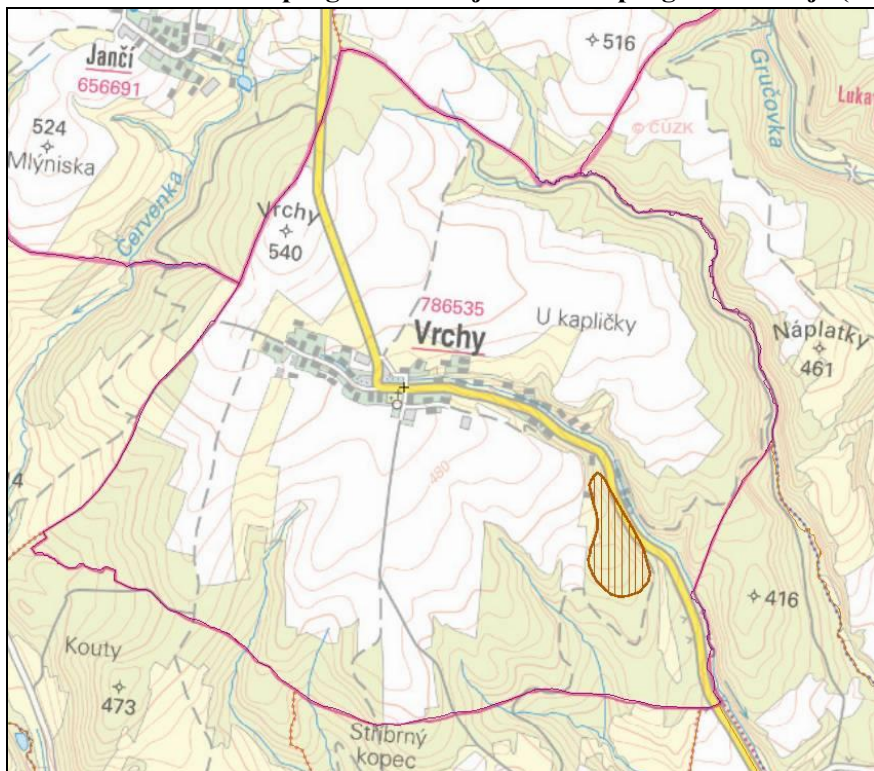
Obec Vrchy je řazena z geologického hlediska do soustavy Český masiv – krystalinikum a prevariské paleozoikum, jednotky jesenického kulmu. Dominantní zastoupení zde mají zpevněné sedimenty (břidlice, droby, prachovce) s občasným výskytem kvartérních nezpevněných sedimentů (deluviálních, fluviálních). V severní části katastru v údolí Nadějovského potoka se vyskytují nivní hlíny, písky, šterky. V intravilánu obce, podél Vršského potoka jde o deluviální hlíny a písky, které se vyskytují i v jižní části katastrálního

¹ Dle Quitta (1971) ve verzi Atlasu podnebí Česka (Tolasz, 2007) aktualizované na základě novějších měření.

území, podél toků Salaš a Stříbrný potok (zdroj: Česká geologická služba, mapy.geology.cz - geologická mapa 1:50 000).

Není zde evidován žádný dobývací prostor ani chráněné ložisko nerostných surovin. Je zde evidován ostatní prognózní zdroj ID Q 9100600 Vrchy (stavební kámen – droba).

Obrázek 1: Ložiska a prognózní zdroje – ostatní prognózní zdroje (ČGS)

V předmětném území není žádná poddolovaná lokalita ani staré důlní dílo, stejně jako svahové nestability a sesuvy.

Podle geomorfologického členění patří obec do Krkonošsko-jesenické soustavy, jesenické podsoustavy, celku Nízký Jeseník, podcelku Vítkovská vrchovina a okrsku Heřmanická vrchovina, pouze do jihozápadního cípu zasahuje okrsek Fulnecká kotlina.

Heřmanická vrchovina je tvořena spodnokarbonskými drobami a břidlicemi hradeckých a moravických vrstev a denudačními zbytky sedimentů badenu. Má erozně denudační reliéf s rozsáhlými plošinami zarovnaného povrchu a různou měrou zahloubenými údolními vodních toků.

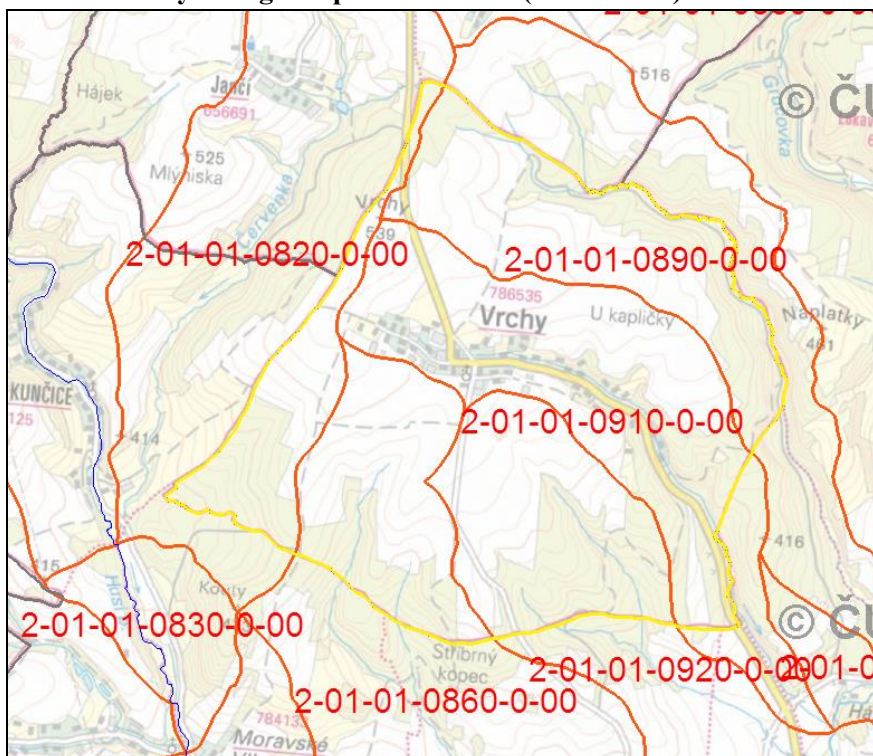
Fulnecká kotlina má dno rázu ploché pahorkatiny, s výskytem spodnokarbonské droby a břidlice hradecko-kyjovického souvrství.

3.2 VODSTVO A VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

3.2.1 Povrchové vody

Území obce náleží do dílčího povodí Horní Odry, do povodí III. řádu 2-01-01 Odra po Opavu. Severní část území leží v povodí 2-01-01-0890 (Nadějovský potok), centrální část území je odvodňována Vršským potokem (ČHP 2-01-01-0910), který protéká intravilánem obce. Jihozápadní část obce spadá do povodí Červenky (ČHP 2-01-01-0820) a do jižní části katastru obce zasahují dvě dílčí povodí: Stříbrný potok (ČHP 2-01-01-0860) a Gručovka (ČHP 2-01-01-0920).

Obrázek 2: Hydrologická povodí 4. řádu (VÚV TGM)

Na katastrálním území obce nejsou vyhlášena záplavová území ani aktivní zóny záplavových území.

3.2.1.1 Hydrologicky chráněná území

Na území obce se nenachází vodní zdroje ani zde nezasahují jejich ochranná pásma.

Území obce nespadá do žádné z vymezených chráněných oblastí přirozené akumulace vod.

Celé území obce patří mezi oblasti citlivé na živiny, rovněž je řazeno do vymezených zranitelných oblastí dle nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí, používání a skladování hnojiv.

3.2.2 Zásobování pitnou vodou

Obec je v současné době zásobována vodovodem provozovaným obcí Vrchy.

Dle informací z Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací MSK je obec zásobována vodovodem provozovaným Zemědělským družstvem Fulnek (tato informace již neplatí). Původní zdroj vody z 60. let byl v roce 1989 přebudován. Byly vyvrtány dva vrty, u kterých nejsou problémy s vydatností. PRVaK uvádí, že voda není dosud hygienicky zabezpečena, surová voda obsahuje vyšší obsah železa a manganu než povoluje ČSN 75

1111 Pitná voda. Vzhledem k hloubce vrtu je voda bez biologického znečištění. Na vodovod je napojeno asi 80 % obyvatel. Provozovatel připravuje řešení úpravy surové vody odželezováním a odmanganováním i výměnu staré nevyhovující litiny. Je hledána cesta předání vodovodu obci Vrchy (již je předán). V letech 2008-2009 se uvažuje s napojením obce na přivaděč OOV řadem DN 80 délky 2,5 km (zatím neproběhlo, napojení vodovodu Vrchy na Ostravský oblastní vodovod je zapracováno do návrhu územního plánu).

3.2.3 Čištění odpadních vod

Obec Vrchy nemá v současnosti vybudovaný systém veřejné kanalizace. Odpadní vody jsou po individuálním předčištění v septicích či žumpách vypouštěny přímo do potoka. Část rodinných domků má vybudovány bezodtokové jímky s následným vyvážení. Dešťové vody jsou odváděny příkopy a propustky přímo do potoka.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací doporučuje ve výhledu do roku 2015 vzhledem k velikosti zdroje znečištění ponechat likvidaci odpadních vod stávajícím způsobem. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých nemovitostí lze využít stávající septiky či žumpy pro osazení malých domovních ČOV s vyústěním vyčištěných odpadních vod do povrchových příkopů příp. trativodů nebo přímo do potoka.

V územním plánu je navržena likvidace odpadních vod stávajícím způsobem. V zastavitelných plochách budou splaškové vody jímány v bezodtokových jímkách a vyváženy na ČOV, nebo budou osazeny malé domovní kompaktní ČOV s vyústěním vyčištěných odpadních vod do místního potoka.

V územním plánu byla navržena plocha pro umístění ČOV pro spodní část obce.

3.3 OVZDUŠÍ A HLUK

3.3.1 Imise

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v průmyslových oblastech a velkých městech, ale i v malých obcích. Klíčovou roli zde hraje množství emisí, dálkový transport a rozptylové podmínky. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé i nepřímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdravotní stav obyvatel (akutní potíže, zhoršení či vyvolání chronických problémů), živočichů i rostlin. Účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevit v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (SO ORP, obec, katastr), ale nutná je spolupráce na větších územních celcích (kraje, ČR, mezinárodně - přeshraniční vlivy).

3.3.1.1 Úroveň znečištění ovzduší

Území s překročenou hodnotou imisního limitu u jedné nebo více znečišťujících látek se zařazují do tzv. oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO). Vymezení OZKO a jejich případné změny provádí MŽP jedenkrát za rok a zveřejňuje je ve Věstníku MŽP, vymezení je stanoveno na úrovni jednotlivých SO ORP.

V roce 2015 bylo na území SO ORP Odry překročení imisních limitů pro 24 hodinový limit pro prachové částice velikostní frakce **PM₁₀** (k překročení došlo na 3,5 % plochy území SO ORP), pro **benzo(a)pyren** (94,2 % plochy území SO ORP) a pro **přízemní ozon** (na 100 % plochy). V předchozích letech se procenta překročení pro jednotlivé látky liší, v závislosti zejména na konkrétních klimatických podmínkách v daném roce. Uvedené údaje nelze přesně lokalizovat na území konkrétní obce, přináší informaci o stavu kvality ovzduší v širším územním kontextu.

Ke zvýšeným koncentracím jemných prachových částic přispívají obecně tři nejvýznamnější skupiny antropogenních zdrojů - doprava, průmysl a lokální vytápění. Hlavním zdrojem znečištění ovzduší polycyklickými aromatickými uhlovodíky je nedokonalé spalování fosilních paliv, ke kterému dochází ve stejných skupinách zdrojů jako v případě prachových částic. V menších obcích se zpravidla jedná o znečištění z vytápění domácností, které používají nekvalitní tuhá paliva a zároveň často spalují i odpady. Přízemní ozon je problematický zejména v letních měsících, kdy vzniká z tzv. prekurzorů (oxidy dusíku a těkavé organické látky) za působení slunečního záření a tepla.

Tabulka 3: Procento plochy území SO ORP Odry, na kterém byl překročen imisní limit

Rok	PM ₁₀		PM _{2,5}	benzo(a) pyren	přízemní ozon
	roční limit	24 hodinový limit			
2015	-	3,5	-	94,2	100
2014	-	31,4	-	81,3	5,5
2013	-	66,1	12,1	100	40,9

Zdroj: ČHMÚ, 2017

3.3.2 Hluk

Hygienické limity hluku a vibrací jsou upraveny nařízením vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Zde jsou stanoveny limity pro pracoviště, ale i pro chráněný vnitřní prostor staveb (obytné a pobytové místnosti, s výjimkou místností ve stavbách pro individuální rekreaci a ve stavbách pro výrobu a skladování), chráněný venkovní prostor staveb (prostor do 2 m okolo bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb) a chráněný venkovní prostor (nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, sportu, léčení a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť).

Obcí je vedena frekventovaná silnice I/57, která je zatížená i velkým podílem kamionové dopravy. Při posledním sčítání dopravy v roce 2016 zde byl zjištěn (ve sčítacím úseku 7-1200) průjezd **4 915 vozidel** denně, z toho 3 640 osobních vozidel, **1 217 těžkých motorových vozidel**, zbytek (58) tvořila jednostopá vozidla. Podíl těžkých nákladních vozidel představuje cca 25 %. Provoz na silnici je zdrojem hluku i emisí znečišťujících látek.

Obrázek 3: Intenzivní doprava na průtahu obcí

3.4 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

3.4.1 Biogeografické členění

Území obce náleží dle Culka (2005) do provincie středoevropských listnatých lesů, do hercynské podprovincie, do bioregionu 4.54 Nízkojesenického. V Nízkojesenickém bioregionu převažuje 4. bukový vegetační stupeň, při okrajích bioregionu se nacházejí ostrůvky 3. vegetačního stupně dubovo-bukového. Potenciální vegetaci tvoří květnaté bučiny, v údolích suťové lesy. V lesích převládají kulturní smrčiny.

Bioregion je individuální jednotka biogeografického členění ČR na regionální úrovni. Je charakteristický shodnou vegetační stupňovitostí. Bioregion je vnitřně heterogenní a obsahuje typickou mozaiku nižších jednotek - biochor a skupin typů geobiocénů. Zpravidla se také vyznačuje charakteristickým reliéfem, klimatem a půdním pokryvem.

Biochora je vyšší typologická jednotka biogeografického členění ČR, která člení území bioregionu na menší jednotky, které mají heterogenní ráz a vyznačují se rozdílným zastoupením, uspořádáním, kontrastností a složitostí kombinace skupin typů geobiocénů. Tyto vlastnosti jsou dány kombinací vegetačního stupně, substrátu a reliéfu. Kódy v označení vyjadřují vegetační stupeň (číslice), georeliéf (první písmeno) a půdní substrát (druhé písmeno). Na území obce Vrchy se vyskytují tyto biochory:

- 4VM – Vrchoviny na drobách 4. v. s.
- 4BM – Erodované plošiny na drobách 4. v. s.
- 3SM – Svahy na drobách 3. v. s.

3.4.2 Chráněná území

Na území obce Vrchy se nenacházejí žádná maloplošná ani velkoplošná zvláště chráněná území.

Nejsou zde ani oblasti chráněné systémem NATURA 2000 - evropsky významné lokality ani ptačí oblasti. Celé území obce spadá do přírodního parku Oderské vrchy, který byl vyhlášen nařízením Moravskoslezského kraje z důvodu ochrany krajinného rázu, který je tvořen rozsáhlými svahy pokrytými smíšenými lesy, dále lužními lesy a nivami.

3.4.3 Územní systém ekologické stability

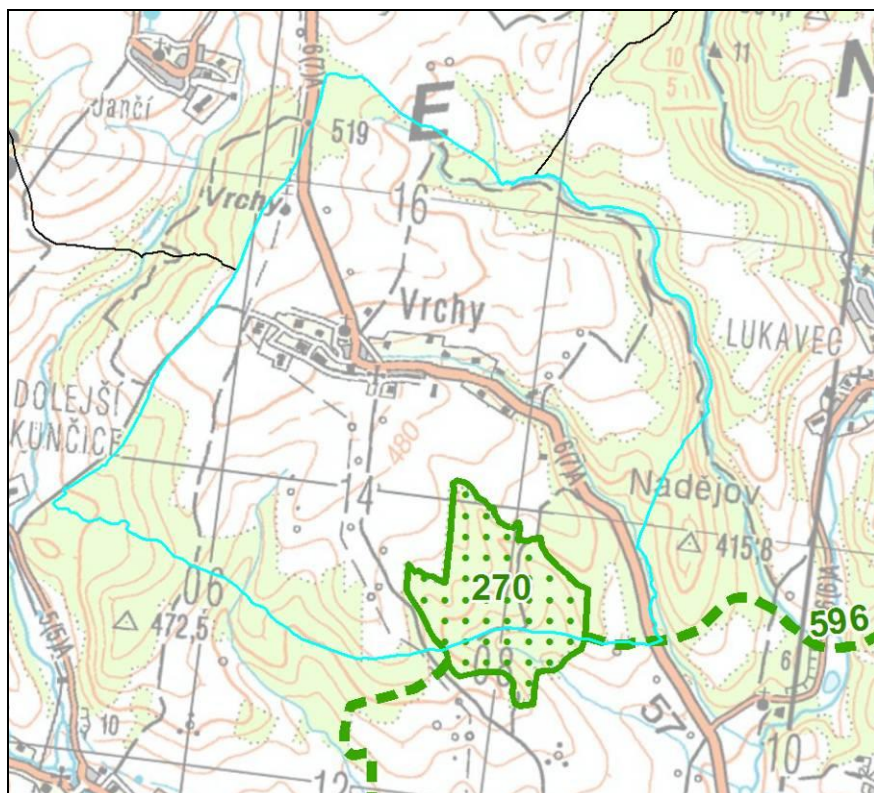
Vymezení systému ekologické stability, zajišťujícího uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny je základním požadavkem obecné ochrany přírody. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Dle Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (Atelier T-plan, s.r.o., 2010) jsou na území obce vymezeny následující skladebné prvky ÚSES:

- VPO 270 - RBC 270 Vršské
- VPO 596 – RBK 596

V jihovýchodní části obce je vymezeno regionální biocentrum 270 „Vršské“, na které navazuje regionální biokoridor 596.

Obrázek 4: Skladebné prvky ÚSES uvedené v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje (Atelier T-plan, s.r.o., 2010)

3.5 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A LESY

3.5.1 Půdní fond

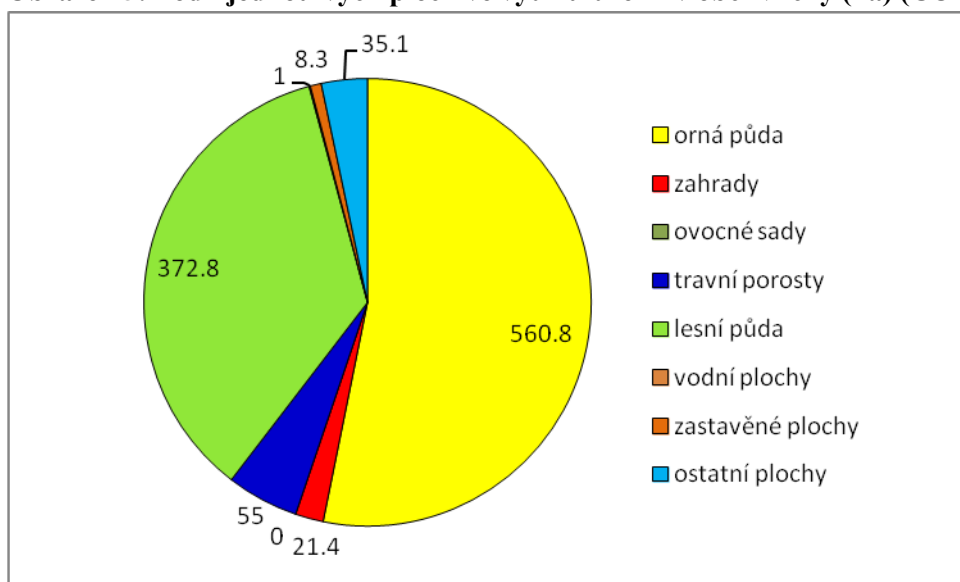
Celková výměra obce činí 1 054,4 ha. Téměř 90 % území obce pokrývají lesy (35,4 %) a orná půda (53,2 %), 5,2 % zájmového území tvoří trvalé travní porosty. Zastavěné území zabírají pouze 0,8 % výměry území obce.

Tabulka 4: Výměra jednotlivých druhů pozemků v [ha]

Obec	orná půda	zahrady	ovocné sady	travní porosty	lesní půda	vodní plochy	zastavěné plochy	ostatní plochy	Celková výměra
Vrchy	560,8	21,4	0	55	372,8	1	8,3	35,1	1054,4

Zdroj: ČÚZK, k 19. 2. 2017

Obrázek 5: Podíl jednotlivých ploch ve využití území v obci Vrchy (ha) (ČÚZK, k 19. 2. 2017)

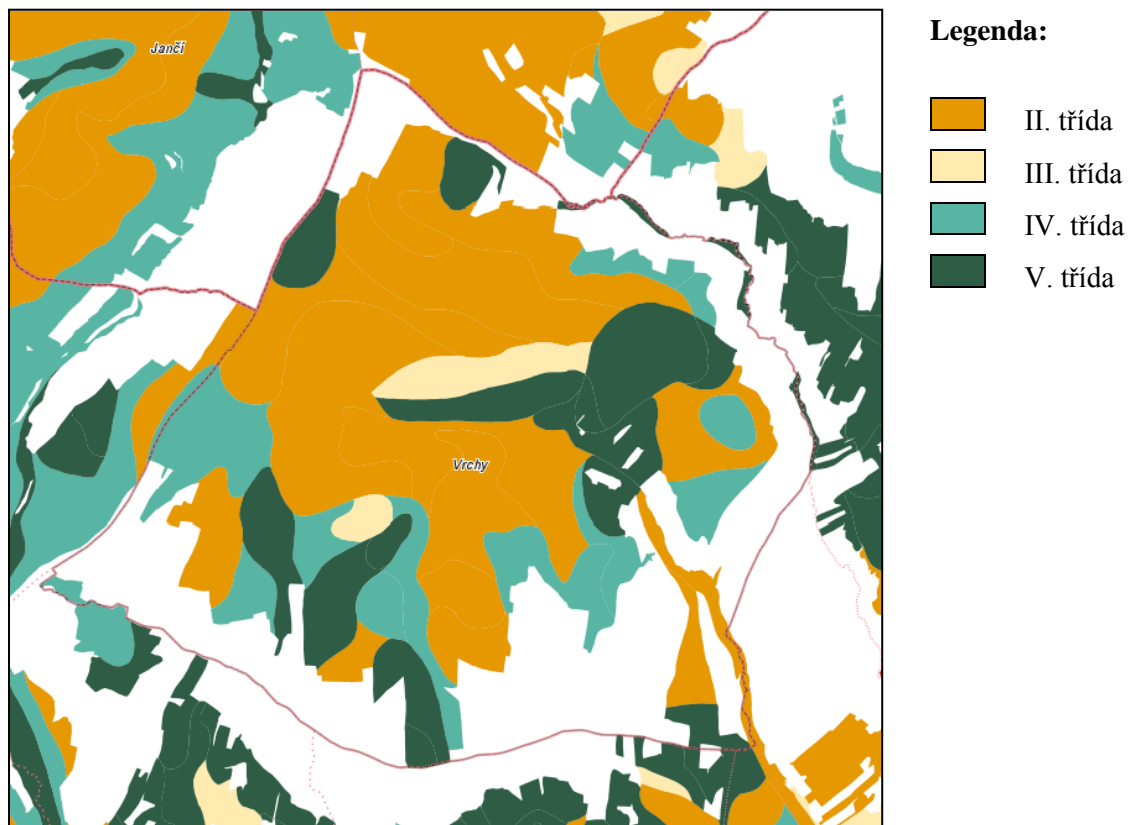
Nejdůležitější půdní charakteristiky vychází z bonitovaných půdně ekologických jednotek (dále jen BPEJ), které byly stanoveny s pomocí podkladů komplexního průzkumu zemědělských půd. Bonitovaná půdně ekologická jednotka (BPEJ) je pětimístný číselný kód charakterizující zemědělské pozemky. Jednotlivé číselné hodnoty vyjadřují hlavní půdní a klimatické podmínky, které mají vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení. Systém BPEJ vyčleňuje v ČR v současnosti celkem 78 hlavních půdních jednotek (HPJ = druhá a třetí číslice kódu BPEJ), ty se dále spojují ve 13 skupin genetických půdních typů (SGPT), které jsou charakteristické podobnými vlastnostmi.

Území obce je z hlediska zastoupení skupin genetických půdních typů tvořeno kambizeměmi a to kambizemí acidní v severní polovině území, jižní část je tvořena v převážné většiny kambizemí modální, pouze do jihovýchodního cípu území zasahuje luvizem modální.

S kvalitou půdy a mírou erozního smyvu souvisejí i třídy ochrany zemědělských půd. Dle Metodického pokynu OOLP/1067/96 MŽP k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu orgán ochrany ZPF při posuzování předložené územně plánovací dokumentace hodnotí mimo jiné i „kvalitu zemědělské půdy určenou bonitovanými půdně ekologickými jednotkami a zařazení těchto BPEJ do tříd ochrany zemědělské půdy“. Bonitně nejcennější půdy jsou zastoupeny ve třídách I a II.

V zájmovém území se nachází půdy II. - V. třídy ochrany, první, bonitně nejcennější kategorie zde chybí. Půdy II. třídy (nadprůměrně produkční půdy) zaujímají rozsáhlejší plochy v severní a centrální části obce.

Obrázek 6: Třídy ochrany zemědělské půdy (VÚMOP)

3.5.2 Lesní porosty

Lesy na území obce pokrývají území o rozloze 372,8 ha, což činí 35 % celkové rozlohy obce. Zájmové území spadá do přírodní lesní oblasti 29 – Nízký Jeseník s převažujícím zastoupením 3. dubobukového a 4. bukového lesního vegetačního stupně.

3.6 KULTURNĚ, HISTORICKY A ARCHEOLOGICKY CENNÉ OBJEKTY A ÚZEMÍ

3.6.1 Základní historické charakteristiky obce

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1437. Ves byla situována na staré obchodní cestě z údolí Bečvy na sever k Baltu a charakterem zástavby odpovídala typu lesní lánové vsi.

3.6.2 Kulturní a architektonické hodnoty

Na území obce se nenachází nemovité kulturní památky ani památkové zóny.

V obci se nachází území s archeologickými nálezy I. stupně (UAN I.), tedy území s prokázaným výskytem archeologických nálezů. Jedná se o UAN č.: 15-34-19/2, poř. č. SAS: 15-34-19/2 "Krähstein", Vraní kámen - parcela č. 64 a č. 62 v místě bývalé školy; povrchovým průzkumem byla zjištěna kamenná studna, na ploše 40x50m byla nalezena řada nálezů dokládajících osídlení. Kolem polygonu je vymezeno UAN II vyznačující pravděpodobný prostor středověké vsi (od roku 1947 nese jméno Vrchy, dříve Valtěrovice) poprvé zmiňované k roku 1412. UAN II stupně jsou území, na nichž dosud nebyl pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů, ale určité indicie mu nasvědčují, nebo byl prokázán zatím jen nespolehlivě; pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů 51-100%.

Obrázek 7: Archeologické ukazatele (NPÚ)

4. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY

V návrhu územního plánu převažují zastavitelné plochy určené pro bydlení (BC - bydlení v rodinných domech čisté), dále zde je vymezena jedna plocha rekreace (RI) a plochy technické a dopravní infrastruktury (TI, DI) a plochy veřejných prostranství (PV, ZV). Je zde vymezeno několik ploch přestavby ve stávajících zemědělských areálech – na plochy výroby a skladování (VD) a plochu obytnou smíšenou (SV). Dále je zde také vymezen koridor dopravní infrastruktury – pro obchvat obce (DK). Navrhované plochy nepředstavují ze své podstaty zásadní negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí, přesto je nutno zmínit následující:

Na poměrně velké části katastrálního území obce se nacházejí nadprůměrně produkční zemědělské **půdy** (II. třídy ochrany). Půdy II. třídy ochrany se vyskytují i v místě současné zástavby a pokračují pak zejména do západní části katastrálního území a jižně od současné zástavby. Veškeré plochy navrhované v návaznosti na současné zastavěné území (kromě severního směru od zástavby) představují zábor těchto kvalitních půd. Dle § 4 zákona č. 334/1992 Sb., v platném znění, lze zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

Řada navrhovaných ploch zasahuje do ochranného pásma **lesa** (do vzdálenosti menší než 50 metrů od hranice lesa, v jednom případě dochází i k záboru lesního pozemku).

Na katastrálním území obce je vymezeno území s **archeologickými nálezy** II. stupně, kde nebyl dosud výskyt nálezů pozitivně prokázán, existují však indicie, které tomu nasvědčují. Navrhované plochy leží v tomto území, dle zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, má stavebník ještě v přípravné fázi povinnost oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Další složkou životního prostředí, která může být uplatněním ÚPD významněji ovlivněna, je **ovzduší**. Území obce patří k oblastem se zhoršenou kvalitou ovzduší, jsou zde překračovány imisní limity pro prachové částice a benzo(a)pyren. Každý další zdroj znečištění přispěje ke zhoršení situace. Zdrojem znečištění mohou být nové rodinné domy s nevyhovujícím vytápěním či emise z ploch výrobních.

Obyvatelé jsou také díky průtahu I/57 vystaveni vysokým hladinám **hluku**, které jsou u stávající zástavby chápány jako stará hluková zátěž. V případě nové plánované výstavby je nutno zajistit, aby v chráněných prostorách budov byly dodržovány hygienické limity. K výrazným změnám k lepšímu dojde s velkou pravděpodobností realizací obchvatu obce.

Další charakteristiky životního prostředí, které by mohly významně ovlivněny, nebyly identifikovány.

5. SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI

Na území obce Vrchy se nenacházejí žádná maloplošná ani velkoplošná zvláště chráněná území. Nejsou zde ani oblasti chráněné systémem NATURA 2000 - evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

Další současné problémy v oblasti životního prostředí jsou zábory a degradace půdního a lesního fondu, zhoršená kvalita ovzduší a hluk.

Katastr obce Vrchy se nachází z velké části za nadprůměrně produkčních půdách II. třídy ochrany. Dle § 4 zákona č. 334/1992 Sb., v platném znění, lze zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu. V případě hodnocení vlivů Návrhu územního plánu Vrchy na životní prostředí byly hodnoceny jednotlivě všechny návrhové plochy, které leží na těchto kvalitních půdách. V případě, že se plochy nacházely v intravilánu obce a vhodně doplňovaly stávající rozmístění zástavbu, byly tyto vyhodnoceny jako plochy, u kterých je zábor ZPF akceptovatelný.

Návrh ÚP vrchy také na jedné ploše předpokládá zábor půdy určené k plnění funkce lesa, jedná se o lokalitu, do které je navrhovaná čistírna odpadních vod. Tato lokalita byla vzhledem ke konfiguraci terénu stanovena jako jediná možná pro potenciální výstavbu ČOV, navíc pozemek je v současné době již odlesněn. Proto byla tato změna taky akceptovatelná.

V řešeném území není vyhlášeno záplavové území. V územním plánu bylo v zastavěném území navrženo odlesnění dvou pozemků v údolí Vršského potoku (plocha N1 NZt a N2 NZt), které vytvářely bariéru a bránily plynulému průtoku v době přívalových dešťů. Protipovodňové opatření.

Obec spadá do oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, jsou zde překračovány imisní limity pro PM_{10} a benzo(a)pyren. Obec není plynofikovaná. Všechny nově vymezené plochy pro bydlení a výrobu mohou být novými potenciálními zdroji znečištění ovzduší a je tedy nutné dbát na to, aby zvolený způsob vytápění (a technologií v případě výroby) byl ekologický s minimálními emisemi. V případě výroby je nutno vzít v potaz i současnou vysokou hlukovou zátěž z dopravy (díky silnici I/57) a požadovat nezhoršení stávajícího stavu novými zdroji hluku a vibrací. Pozitivní dopad na zdraví obyvatel bude mít realizace obchvatu – přeložky silnice I/57, kdy veškerá tranzitní doprava bude převedena mimo zastavěné a obydlené území.

Plochy pro bydlení a výrobu představují také potenciální zdroj odpadních vod, které je nutno vzhledem k absenci centrální čistírny odpadních vod v obci, likvidovat adekvátně individuálně.

6. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLVIVŮ NAVRHOVANÝCH VARIANT ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Předložený návrh územního plánu Vrchy je zpracován jako jednovariantní. Současně je však potřeba konstatovat, že záměry, které budou na navržených rozvojových plochách připravovány, mohou být řešeny variantně v souladu s podmínkami uvedenými pro využití daných ploch.

Posouzení vlivů jednotlivých navržených záměrů je obsaženo v další kapitole.

7. POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení

7.1 POPIS POUŽITÉ METODY HODNOCENÍ

Použitá metodika vyhodnocení vlivů na životní prostředí vychází z požadavků stavebního zákona, respektive jeho přílohy, a ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů. Tato metodika byla přizpůsobena charakteru posuzovaného Návrhu územního plánu obce Vrchy.

Postup vyhodnocení je možno rozdělit do několika dílčích kroků:

1. Vymezení jednotlivých záměrů – tj. především plochy pro bydlení a další
2. Zhodnocení vlivů jednotlivých záměrů na jednotlivé složky životního prostředí – jednotlivé záměry jsou hodnoceny především z hlediska střetů s hlavními limity ochrany životního prostředí s územním průmětem v odpovídajícím měřítku
3. Identifikace potenciálních problémů, rizik a negativních vlivů
4. Navržení opatření ke zmírnění negativních vlivů.

U hodnocených záměrů je současně potřeba doplnit, že u nich může být současně předpokládán pozitivní vliv na některé složky ŽP. Cílem hodnocení bylo identifikovat možné potenciální vlivy (na základě střetů), podrobněji se zabývat negativními vlivy a k těm navrhopvat opatření pro zmírnění a zabránění těchto vlivů.

Je nutno zdůraznit, že územně plánovací dokumentace vymezuje plochy a způsob jejich budoucího využití. V této fázi je tedy známa pouze orientační podoba budoucích záměrů, konkrétní podoba záměrů (stavby, provoz apod.) známá není a bude předmětem řešení v navazujících řízeních (územní řízení, stavební řízení). Při hodnocení jednotlivých záměrů (návrhových ploch) se pracuje s jistou mírou neurčitosti (např. konkrétní podoba jednotlivých záměrů). Při identifikaci potenciálně negativních vlivů byly zkoumány i možné kumulativní a synergické vlivy.

7.2 POPIS VLIVŮ NÁVRHOVÝCH PLOCH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

7.2.1 Plochy bydlení – bydlení v rodinných domech čisté (BC), venkovské (BV) a v bytových domech (BH)

Plochy bydlení funkčně dominují celé obci. Většina zastavěného území je zařazena do stabilizovaných ploch bydlení v rodinných domech – venkovské. V těchto plochách je možno situovat další funkce občanského vybavení místního významu za podmínky, že svým charakterem a kapacitou významně nezvýší dopravní zátěž v území. Návrhem územního plánu jsou vymezeny nové zastavitelné **plochy bydlení v rodinných domech čisté (Z1-3)**.

Plocha Z1 navazuje na zástavbu severně od středu obce. Jižní část plochy zasahuje do území archeologického zájmu II. stupně, západní minimální část plochy zasahuje do ochranného pásma silnice. Plocha leží v přírodním parku Oderské vrchy a ve zranitelné oblasti.

Pokud by výstavba probíhala v té části plochy, která je vymezena jako ÚAN II. stupně, pak dle zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, má stavebník v přípravné fázi povinnost oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Vzhledem k blízkosti frekventované silnice I/57 je pro zajištění dodržení hygienických limitů z vlivů dopravy v dalším stupni projektové dokumentace prokázat, že zde nedojde k překročení limitních hladin hluku a vibrací pro chráněné prostory.

Na ploše Z1 se předpokládá výstavba 12 rodinných domů, jejichž vytápění může být zdrojem znečišťujících látek v ovzduší. Vzhledem k tomu, že se obec nachází v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší a není plynofikována, je nutno volit moderní nízkoemisní zdroje vytápění, jejichž příspěvek ke znečištění ovzduší bude minimální.

Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Obrázek 8: Navržená plocha bydlení Z1

Plocha Z2 navazuje na stávající zástavbu v blízkosti administrativního centra obce (obecní úřad, knihovna, kostel). Plocha leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. Okrajová severní část plochy zasahuje do území archeologického zájmu II. stupně. Plocha leží v přírodním parku Oderské vrchy a ve zranitelné oblasti.

Pokud by výstavba probíhala v té části plochy, která je vymezena jako ÚAN II. stupně, je nutno postupovat v součinnosti s Archeologickým ústavem.

Dle § 4 zákona č. 334/1992 Sb., v platném znění, lze zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu. Vzhledem k tomu, že půdy II. třídy ochrany se nacházejí v intravilánu obce a i na většině ploch, které na intravilán navazují, je při dalším rozvoji obce nutný zábor těchto kvalitních půd. V případě navrhované plochy Z2 se jedná o akceptovatelný zábor, plocha je situována v souladu se stávající zástavbou a nevybíhá do volné krajiny, je ohraničena koridorem el. vedení.

Vzhledem k blízkosti frekventované silnice I/57 je pro zajištění dodržení hygienických limitů z vlivů dopravy v dalším stupni projektové dokumentace prokázat, že zde nedojde k překročení limitních hladin hluku a vibrací pro chráněné prostory.

Na ploše Z2 se předpokládá výstavba dvou rodinných domů, jejichž vytápění může přispívat ke zhoršení kvality ovzduší. K minimalizaci tohoto příspěvku je nutné volit moderní nízkoemisní zdroje vytápění.

Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Obrázek 9: Navržená plocha bydlení Z2

Plochy Z3a, Z3b navazují na stávající zástavbu v blízkosti administrativního centra obce. Plochy leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. Okrajová severní část plochy zasahuje do území archeologického zájmu II. stupně. Plocha leží v přírodním parku Oderské vrchy a ve zranitelné oblasti.

Pokud by výstavba probíhala v té části plochy, která je vymezena jako ÚAN II. stupně, je nutno postupovat v součinnosti s Archeologickým ústavem. Zábor půd II. třídy ochrany je akceptovatelný, viz komentář k ploše Z2.

Vzhledem k blízkosti frekventované silnice I/57 je pro zajištění dodržení hygienických limitů z vlivů dopravy v dalším stupni projektové dokumentace prokázat, že zde nedojde k překročení limitních hladin hluku a vibrací pro chráněné prostory.

Na plochách Z3 a, b se předpokládá výstavba dvou rodinných domů, jejichž vytápění může přispívat ke zhoršení kvality ovzduší. K minimalizaci tohoto příspěvku je nutné volit moderní nízkoemisní zdroje vytápění.

Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Plochy lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelné.

Obrázek 10: Navržená plocha bydlení Z3a, b

7.2.2 Plochy rekreace – plochy staveb pro rodinnou rekreaci (RI)

Plocha Z5 leží v zastavěném území, navazuje na již stávající plochu určenou k rekreaci. Plocha zasahuje do ochranného pásma lesa. Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Plocha nepředstavuje závažný záporný vliv na životní prostředí. Vzhledem k tomu, že zasahuje do ochranného pásma lesů, je nutno v navazujících řízeních zajistit souhlas orgánu státní správy lesů.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

7.2.3 Plochy technické infrastruktury – plochy technické infrastruktury (TI), plochy dopravní infrastruktury (DI)

Plocha Z11(TI) je navržena pro čistírnu odpadních vod a sběrný dvůr. Plocha zasahuje do ochranného pásma lesa, dojde zde i k záboru lesního pozemku. Část pozemku leží v ochranném pásmu vodních toků. Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Vzhledem ke konfiguraci terénu a stávající zástavbě v obci se jedná o místo vhodné k realizaci ČOV. Zábor půdy určené k plnění funkce lesa je v tomto případě akceptovatelný. Při realizaci záměru musí být získán souhlas orgánu státní správy lesů a musí být respektováno ochranné pásmo vodního toku.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z13 (TI) je navržena pro výstavbu regulační stanice plynu. Plocha leží v koridoru dopravní infrastruktury – plánovaného obchvatu obce, přeložky silnice I/57. Případná výstavba regulační stanice je podmíněna souhlasem dotčeného orgánu. Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z19 (TI) je navržena u stávajícího vodojemu jako úpravna vody. Plocha leží v koridoru dopravní infrastruktury – plánovaného obchvatu obce, přeložky silnice I/57. Případná výstavba regulační stanice je podmíněna souhlasem dotčeného orgánu. Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plochy Z9, 10 a Z15, 16 (DS) plochy pro vytvoření autobusových zálivů. Plochy Z15 a Z16 zasahují do ochranného pásma lesa, při realizaci záměru musí být získán souhlas orgánu státní správy lesů. Plochy lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelné.

7.2.4 Koridor dopravní infrastruktury (DK1)

Jedná se o přeložku silnice I/57, která představuje zároveň obchvat obce Vrchy.

Záměr je v ÚP označen jako územní rezerva dopravní infrastruktury R1 – vymezení dle platné ZÚR MSK, v právě projednávané 1. aktualizaci ZÚR MSK je koridor upraven podle technické studie „Silnice I/57 Vrchy – obchvat, technická studie“ zpracovaná firmou Dopravoprojekt Ostrava s.r.o., 11/2010. Tento upravený koridor je u ÚP vyznačen jako **DK1**.

Z hlediska možných vlivů na životní prostředí představuje stavba přeložky zejména následující problémy.

Zásah do regionálních prvků ÚSES, zásah do PUPFL, zábory zemědělské půdy II. třídy ochrany, vliv na krajinu a změny v kvalitě pohledových charakteristik, zásah do evidovaných významných krajinných prvků, fragmentace krajiny. Stavbu je nutno realizovat tak, aby všechny výše uvedené problémy byly minimalizovány. V případě RBC Vršské je preferováno takové vedení trasy, která se RBC vyhýbá, případně se lesního porostu pouze okrajově dotýká. V navazujících řízeních bude nutno zajistit souhlas orgánu státní správy lesů.

Realizace záměru však přinese nepochybně pozitivní vliv na kvalitu životního prostředí a zdraví obyvatel v obci. Stávající dopravní zátěž je již dlouhodobě neúnosná a přináší s sebou značná zdravotní rizika v podobě imisního znečištění, hlukové zátěže a hrozby kolize chodců s projíždějícími vozidly. Hluková studie prokázala, že návrh obchvatu je v dostatečné vzdálenosti od zástavby a nedojde tak ke zvýšené hlukové zátěži u stávající zástavby, která situována směrem k navrhovanému obchvatu.

Pro přesnější vyhodnocení vlivu záměru na biotu je doporučeno provést biologické hodnocení lokality včetně vyhodnocení vlivu záměru na fragmentaci krajiny a vyhodnocení vlivu na krajinný ráz.

V souhrnu lze konstatovat, že záměr obchvatu bude mít jak negativní dopady (zábory půdního fondu, zdroj hluku a emisí a další výše uvedené, zásah do VKP), tak i celou řadu pozitivních (snížení hlučnosti, zlepšení kvality ovzduší, posílení bezpečnosti obyvatel a další výše uvedené), přičemž jeho realizace směřuje k řešení významného problému v obci, kterým je intenzita automobilové dopravy procházející zástavbou. **Z těchto důvodů je realizace obchvatu z hlediska vlivů na udržitelný rozvoj a vlivů na životní prostředí a veřejného zdraví akceptovatelná.**

7.2.5 Plochy veřejných prostranství a plochy veřejné zeleně – plochy veřejných prostranství (PV), plochy veřejné zeleně (ZV) a plochy soukromé a vyhrazené zeleně (ZS)

Plocha Z4 (ZS) Požadavek vlastníka byl na zařazení plochy mezi zastavitelné plochy k bydlení. Vzhledem ke kombinaci záboru nadprůměrně produkčních půd (II. třídy ochrany) a nezachování kompaktnosti sídla jsme doporučili tuto plochu z návrhu ÚP vypustit nebo ji změnit na jiný typ plochy, která by nepředstavovala trvalý zábor půdního fondu na narušení kompaktnosti sídla. Plocha je nyní změněna na plochu zahrady soukromé a vyhrazené, což splňuje výše uvedené podmínky a lze ji tedy považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z6 (PV) je navržena k rozšíření stávající komunikace. Případná výstavba v silničním ochranném pásmu je podmíněna souhlasem dotčeného orgánu. Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plochy Z7 a Z12 (PV) zasahují do ochranného pásma lesa, při realizaci záměru musí být získán souhlas orgánu státní správy lesů. Plochy lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelné.

Plocha Z8 (PV) leží v ochranném pásmu vodních toků, které je nutno respektovat. Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z14 (PV) je vymezena pro vedení komunikace a inženýrských sítí pro navrhovanou plochu výstavby Z3a, b a zeleň soukromou a vyhrazenou (Z4). Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z17 (ZS) navazuje na návrhovou plochu pro bydlení Z2. Plocha leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu a prochází jí ochranné pásmo el. vedení. Plochy zeleně soukromé a vyhrazené mají návrhem územního plánu stanoveno jako hlavní využití zahrady a záhumenky, přípustné jsou drobné nepodsklepené stavby neobsahující obytné místnosti aj.

Hlavní ani přípustné využití nezpůsobí trvalý zábor zemědělské půdy, proto lze tuto plochu považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha Z18 (ZV) je umístěna u hřiště a má jako veřejná zeleň (park) po obvodu hřiště vytvořit přechodovou zónu mezi sportovním areálem a zemědělskou půdou, zároveň bude fungovat jako krajínovotvorný prvek a omezí větrnou erozi. Plocha leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Obrázek 11: Navržená plocha Z18

7.2.6 Plochy přestavby

Plocha P1 (VD) je bývalým zemědělským reálem, návrh územního plánu navrhuje přestavbu plochu výroby a skladování - drobnou a řemeslnou výrobu. Plocha leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. Plocha je již v současné době k navrhovanému účelu využívána, což je pozitivní, protože mnoho opuštěných zemědělských areálů v obcích zůstává opuštěno a působí negativně jak z estetického, tak i bezpečnostního hlediska.

Při provozu výroby je nutno brát ohled na to, že se obec nachází v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší a volit tedy takový druh technologie a vytápění, která bude mít minimální vliv na zhoršení kvality ovzduší. Stejně tak je nutno zajistit, aby byly splňovány limitní hladiny hluku a vibrací pro okolní obytné chráněné

prostory. Navrhovaná plocha se však nenachází v bezprostřední blízkosti obytných domů, proto není riziko obtěžování obyvatel hlukem velké.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha P2 (SV) je rovněž bývalým areálem zemědělského družstva, v současné době nevyužívaný brownfield. Návrh územního plánu zde navrhuje plochu smíšenou obytnou – venkovskou. Plocha leží na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu a v území archeologického zájmu II. stupně.

Při výstavbě je nutno postupovat v součinnosti s Archeologickým ústavem. Zábor půd II. třídy ochrany je akceptovatelný, vzhledem k tomu, že plocha je vhodně včleněna do zastavěné části obce.

V případě výstavby rodinných domů, či jiných přípustných objektů, je nutno brát v potaz, že jejich vytápění může přispívat ke zhoršení kvality ovzduší. K minimalizaci tohoto příspěvku je nutné volit moderní nízkoemisní zdroje vytápění. Ostatní složky životního prostředí nebudou významně ovlivněny.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Plocha P3 (VD) je posledním bývalým areálem zemědělského družstva v obci, je zde navržena plocha výroby a skladování – drobná a řemeslná výroba. Plocha leží v území archeologického zájmu II. stupně částečně na půdách II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu.

Při výstavbě je nutno postupovat v součinnosti s Archeologickým ústavem. Zábor půd II. třídy ochrany je akceptovatelný, protože je plošně minimální, většina plochy leží na půdách II. stupně ochrany. V současné době je zde zpracováváno dřevo a jsou problémy s hlukovou zátěží. Povolený způsob využití plochy VD výroby a skladování – drobná a řemeslná výroba připouští takovou výrobu či služby, jejichž negativní vliv nad přípustnou mez nepřekračuje hranice pozemku. Je nutno zajistit, aby byly splňovány limitní hladiny hluku a vibrací pro okolní obytné chráněné prostory. Při provozu výroby je nutno brát ohled na to, že se obec nachází v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší a volit tedy takový druh technologie a vytápění, která bude mít minimální vliv na zhoršení kvality.

Plochu lze považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

7.2.7 Kumulativní a synergické vlivy

V rámci hodnocení byly řešeny také vlivy kumulativní a synergické. Mezi kumulativní vlivy patří zábory půdního fondu. Ty se týkají ploch pro bydlení a veřejného prostranství a dále koridoru pro vedení obchvatu. Plochy, u kterých byl identifikován zároveň zábor půd II. třídy ochrany a narušení kompaktnosti sídla, byly navrženy k vypuštění nebo ke změně využití tak, aby nepředstavovaly trvalý zábor půdního fondu. Jiné významnější kumulativní vlivy nebyly identifikovány.

8. POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Předložený Návrh územního plánu obce Vrchy byl posouzen z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. V rámci tohoto posouzení nebyly zjištěny závažné záporné vlivy na žádnou ze složek životního prostředí.

U některých záměrů byl identifikován mírný, avšak akceptovatelný, negativní vliv, který je podrobně popsán v předchozí kapitole.

Je zde nutno zdůraznit, že územní plán vymezuje plochy, nikoliv konkrétní způsob realizace, provozní podmínky apod. Podrobnější hodnocení vlivů konkrétní realizace na vymezené ploše bude – pokud to bude vyplývat z požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí – provedeno v rámci zjišťovacího řízení.

9. ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DO ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU VARIANT ŘEŠENÍ

Hlavním dokumentem pro oblast životního prostředí v rámci ČR je Státní politika životního prostředí. SPŽP se soustředí na následující čtyři prioritní oblasti:

- 1) Ochrana a udržitelné využívání zdrojů
- 2) Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší
- 3) Ochrana přírody a krajiny
- 4) Bezpečné prostředí

Jednotlivé priority a oblasti jsou rozpracovány do cílů. Podrobněji jsou cíle popsány v úvodní kapitole. Státní politika životního prostředí je nadřazeným dokumentem pro další dílčí strategické dokumenty pro oblast životního prostředí, ať již na úrovni státní, krajské nebo obecní.

Návrh územního plánu obce Vrchy přispívá k ochraně a udržitelnému využívání zdrojů tím, že pracuje třídy ochrany zemědělských půd a maximálně se snaží návrhové plochy směřovat mimo nejkvalitnější půdy I. a II. třídy, což v případě obce Vrchy není snadné, neboť na katastrálním území obce se nachází relativně velké plochy půd II. třídy ochrany. V případě, že jsou územním plánem navrhovány zábory půd II. třídy ochrany, jsou tyto plochy navrženy v minimálních variantách tak, aby případný zábor byl akceptovatelný. Rovněž plocha Z 11 vymezená pro realizaci čistírny odpadních vod přispěje v případě realizace k ochraně kvality vodních toků a podzemních vod. Likvidace odpadních vod, která je dosud řešena individuálně, bude nahrazena centrálním a efektivnějším způsobem.

K ochraně klimatu a zlepšení kvality ovzduší přispívá návrh ÚP vymezením dopravního koridoru pro plánovaný obchvat obce (přeložku silnice I/57). Tento koridor je převzat z ÚPD vyšších územních celků. Realizací tohoto budoucího záměru by došlo k významnému zlepšení kvality ovzduší v intravilánu obce, protože z něj byla vytěsněna zejména tranzitní kamionová doprava, která nyní obec sužuje. Totéž se týká problematiky hlukové zátěže.

V územním plánu je navržena plynofikace obce.

Ochranu přírody a krajiny návrh ÚP podporuje vymezením a respektováním významných krajinných prvků, skladebných prvků ÚSES, ochranných pásem vodních toků a lesa.

Ke zvýšení bezpečnosti prostředí přispěje již výše zmiňovaná potenciální výstavba obchvatu obce a také územním plánem stanovené plochy dopravní infrastruktury určené k vybudování autobusových zálivů u stávajících zastávek.

S ohledem na výše uvedené a vyhodnocení popsané v předchozích kapitolách je možno konstatovat, že předložený Návrh územního plánu obce Vrchy ve většině případů respektuje požadavky na ochranu životního prostředí.

Předložený návrh změny územního plánu nenavrhuje žádné variantně řešené plochy.

10. NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (§ 10h) zavazuje předkladatele koncepcí (v tomto případě město Odry), aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně koncepce.

Byl posuzován Návrh územního plánu Vrchy, který řeší komplexně jednotlivé plochy nutné k zajištění fungování a rozvoje obce. Jedná se zejména o plochy pro bydlení, rekreaci, dopravní a technickou infrastrukturu, plochy výroby a skladování, veřejná prostranství, zeleň a plochy přírodní. U převážné většiny ploch nebyly identifikovány významnější negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Z tohoto vyplývá i užší zaměření ukazatelů pro sledování vlivů této změny na životní prostředí a veřejné zdraví. Ukazatele vycházejí z charakteru řešeného návrhu územního plánu změny. Vyhodnocení ukazatelů je možno provádět např. v rámci přípravy dalších změn územního plánu nebo budoucí přípravě nového nebo v rámci rozboru udržitelného rozvoje území, které je doposud prováděno dle stavebního zákona ve dvouletých intervalech.

- Zábory půdního fondu v II. třídě ochrany (ha – cíl minimalizovat zábory)
- Celková rozloha nevyužívaných ploch pro výrobu (ha – cíl minimalizovat plochu nevyužívaných areálů)
- Stav kvality ovzduší – překračování imisních limitů pro hlavní znečišťující látky (PM₁₀, benzo(a)pyren) (cíle – nepřekračování imisních limitů)

Územní plány vymezují plochy a koridory, které mají sloužit k určitým funkcím. Pro výběr konkrétních projektů (záměrů) v jednotlivých funkčních plochách a koridorech lze orientačně využít výše uvedených indikátorů, respektive vlivu konkrétních záměrů na stav těchto indikátorů. Před realizací jednotlivých záměrů v daných plochách bude posouzeno, zda spadají do působnosti zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů. Tyto indikátory je poté možno využít také v procesu EIA u těchto jednotlivých záměrů.

11. NÁVRH POŽADAVKŮ NA ROZHODOVÁNÍ VE VYMEZENÝCH PLOCHÁCH A KORIDORECH Z HLEDISKA MINIMALIZACE NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Při vyhodnocení vlivů Návrhu územního plánu Vrchy na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly u žádného z navržených záměrů/ploch zjištěny významně negativní dopady na jednotlivé složky životního prostředí.

U některých záměrů byl identifikován mírný, avšak akceptovatelný, negativní vliv, který je podrobně popsán v předchozí kapitole. Jedná se zejména o:

Koridor dopravní infrastruktury (DK1), který představuje zásah do regionálních prvků ÚSES, zásah do PUPFL, zábory zemědělské půdy II. třídy ochrany, vliv na krajinu a změny v kvalitě pohledových charakteristik, zásah do evidovaných významných krajinných prvků, fragmentace krajiny. Stavbu je nutno realizovat tak, aby všechny výše uvedené problémy byly minimalizovány. V případě RBC Vršské je preferováno takové vedení trasy, která se RBC vyhýbá, případně se lesního porostu pouze okrajově dotýká. V navazujících řízeních bude nutno zajistit souhlas orgánu státní správy lesů.

V souhrnu lze konstatovat, že záměr obchvatu bude mít jak výše uvedené negativní dopady, tak i celou řadu pozitivních dopadů (snížení hluchosti, zlepšení kvality ovzduší, posílení bezpečnosti obyvatel), realizace směřuje k řešení významného problému v obci, kterým je intenzita automobilové dopravy procházející zástavbou.

Pro přesnější vyhodnocení vlivu záměru na biotu je doporučeno provést biologické hodnocení lokality včetně vyhodnocení vlivu záměru na fragmentaci krajiny a vyhodnocení vlivu na krajinný ráz.

Plocha Z4 (ZS) Požadavek vlastníka byl na zařazení plochy mezi zastavitelné plochy k bydlení. Vzhledem ke kombinaci záboru nadprůměrně produkčních půd (II. třídy ochrany) a nezachování kompaktnosti sídla jsme doporučili tuto plochu z návrhu ÚP vypustit nebo ji změnit na jiný typ plochy, která by nepředstavovala trvalý zábor půdního fondu na narušení kompaktnosti sídla. Plocha je nyní změněna na plochu zahrady soukromé a vyhrazené, což splňuje výše uvedené podmínky a lze ji tedy považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

12. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Dle § 19 odst. 2 zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu je úkolem územního plánování také vyhodnocení vlivů územně plánovací dokumentace na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území (dále jen "vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území"); jeho součástí je posouzení vlivů na životní prostředí zpracované podle přílohy k tomuto zákonu a případné posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem takovýto vliv nevyloučil. Vlastní obsah posouzení vlivů na územně plánovací dokumentace na životní prostředí je upraven přílohou stavebního zákona.

Předložené vyhodnocení je zpracováno podle požadavků přílohy stavebního zákona a dle požadavků vyplývajících ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem hodnocení bylo především hodnocení jednotlivých navrhovaných ploch a stanovený způsob jejich využití. Návrh územního plánu Vrchy nenavrhuje variantní řešení.

12.1 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Návrh územního plánu Vrchy, respektive jednotlivé návrhové plochy obsažené v této změně, byly posouzeny z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Většina záměrů/návrhových ploch byla z hlediska dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví vyhodnocena jako bezproblémová. U některých dalších navrhovaných ploch byly také zjištěny dílčí negativní vlivy, které jsou však v celkovém hodnocení vyváženy potenciálními přínosy. Opatření a doporučení pro snížení negativního působení uvádíme zde:

Koridor dopravní infrastruktury (DK1)

V souhrnu lze konstatovat, že záměr obchvatu bude mít jak negativní dopady, tak i celou řadu pozitivních dopadů (snížení hluchosti, zlepšení kvality ovzduší, posílení bezpečnosti obyvatel), realizace směřuje k řešení významného problému v obci, kterým je intenzita automobilové dopravy procházející zástavbou.

Pro přesnější vyhodnocení vlivu záměru na biotu je doporučeno provést biologické hodnocení lokality včetně vyhodnocení vlivu záměru na fragmentaci krajiny a vyhodnocení vlivu na krajinný ráz.

Plocha Z4 (ZS) Požadavek vlastníka byl na zařazení plochy mezi zastavitelné plochy k bydlení. Vzhledem ke kombinaci záboru nadprůměrně produkčních půd (II. třídy ochrany) a nezachování kompaktnosti sídla jsme doporučili tuto plochu z návrhu ÚP vypustit nebo ji změnit na jiný typ plochy, která by nepředstavovala trvalý zábor půdního fondu na narušení kompaktnosti sídla. Plocha je nyní změněna na plochu zahrady soukromé a vyhrazené, což splňuje výše uvedené podmínky a lze ji tedy považovat z hlediska možných vlivů na životní prostředí za akceptovatelnou.

Na základě celkového vyhodnocení a výše uvedených skutečností je tedy možno konstatovat, že **předložený Návrh územního plánu Vrchy nebude mít významně negativní vliv na některé ze složek životního prostředí.**

13. PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Atelier T-plan, s.r.o. (2012): Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje
- Demek a kol. (1987): Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČSR, Academia, Praha
- Culek a kol. (2003): Biogeografické členění České republiky – II. díl, AOPKČR
- MŽP (2016): Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frydek-Místek - CZ08A
- EKOTOXA s.r.o. (2005): Koncepce ochrany přírody pro území Moravskoslezského kraje
- Hydroprojekt CZ a.s. (2008): Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky
- KT Architekti (2016): Návrh územního plánu Vrchy
- MMR (2008): Politika územního rozvoje ČR, MMR 2008
- MMR (2015): Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR
- Ernst & Young, s.r.o. (2015): Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016-2026
- MŽP (2005): Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky
- MŽP (2013): Státní politika životního prostředí pro období 2012 – 2020
- Pöyry Environment a.s. (2015): Plán dílčího povodí Horní Odry
- Rada vlády pro udržitelný rozvoj (2006): Situační zpráva ke Strategii udržitelného rozvoje České republiky, Praha
- Rada vlády pro udržitelný rozvoj (2004): Strategie udržitelného rozvoje České republiky, Praha,
- Tolasz (2007): Atlas podnebí Česka

- www.archivnimapy.cuzk.cz
- www.mapy.geology.cz
- www.chmi.cz
- www.csu.cz
- www.cuzk.cz
- www.czso.cz
- www.kr-moravskoslezsky.cz
- www.mapy.cz
- www.npu.cz
- www.nature.cz
- www.odry.cz
- www.rsd.cz
- www.risy.cz
- mapy.vumop.cz